

RISIKOVURDERING BRUK AV HÅNDTERMINALER

Utarbeidet av Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester i samarbeid med Helseetaten ved Prosit

Versjon	Dokumentdato	Godkjent dato
1.0	13.8.13	15.08.2013

Forklaring til risikoanalysen

For å regne ut total risiko benyttes følgende skala:

- **Sannsynlighet (S)** for at hendelsen skal inntreffe (se punktet vekting/skalering under)
- **Innvirkning (I)** er konsekvensen hvis hendelsen inntreffer (se punktet vekting/skalering under)
- **Total risiko**= Sannsynlighet * Innvirkning.

- **Vekting/skalering av sannsynlighet** = vektingen går fra 1 – 4, hvor 1 = Lav sannsynlighet, 2 = moderat sannsynlighet, 3 = høy sannsynlighet, 4 = svært høy.
- **Vekting/skalering av innvirkning** = vektingen går fra 1 – 4, hvor 1 = liten innvirkning, 2 = moderat innvirkning, 3 = stor innvirkning, 4 = katastrofal innvirkning
- **Total risiko etter tiltak** – Dette er et anslag på hvor stor risikoen vil være etter at tiltak er gjennomført

Forkortelser

MDA – Mobil data aksess, et eget nettverk som ruter trafikken fra enheten og inn til kontaktpunkt i kommunens driftsmiljø

GMP – Geric Mobil Pleie, navnet på programvare som er utviklet for å kunne benyttes på håndterminaler

Risiko og sårbarhetsanalyse håndterminaler

Risikoanalyse med forslag til tiltak:

Nr	Hendelse / trussel Årsak	Konsekvens	S	I	Total Risiko	Tiltak	Tot. risiko etter tiltak
1.	Uvedkommende får tilgang til helseopplysninger via håndterminalene ved og "hackle" seg inn via "nettverket"	Helseopplysninger eksponeres for uautorisert personell	4	3	12	- Kun håndterminaler som er registrert i Gericar kan få tilgang - Kun autoriserte brukere som er registrert i Gericar kan få tilgang - Kun telefonnummer som er registrert på kommunens radiusserver kan få tilgang - Kommunikasjon via Telenors MDA – nett slik at informasjonen sendes kryptert i et dedikert samband adskilt fra internett - Bruk av dedikert MDA-samband reduserer risiko for spredning av virus - Ingen eller kryptert mellomagring på enheten gjør at helseopplysninger ikke er tilgjengelig for uvedkommende	1*3=3
2.	Ansatte legger håndterminal som er pålogget fra seg på et ubevoktet sted, slik at uvedkommende kan lese og gjøre oppslag på håndterminalen	Helseopplysninger eksponeres for uautorisert personell	3	2	6	- Krav om at ansatt skal ha kontroll på håndterminalen til en hver tid - Håndterminalen låses automatisk etter 5 minutter med inaktivitet	2*2=4

Risiko og sårbarhetsanalyse håndterminaler

Nr	Hendelse / trussel Årsak	Konsekvens	S	I	Total Risiko	Tiltak	Tot. risiko etter tiltak
3.	håndterminalen forlegges, mistes eller blir stjålet	Uautorisert personell klarer å få tilgang til sensitiv informasjon via enheten	3	3	9	- Ansatt blir automatisk logget ut av pleie og omsorgssystemet etter 15 minutter (ikke gjennomført pr d.d) - Håndterminalen låses med skjermpassord etter 5 minutter med inaktivitet - Det er etablert ulike tekniske løsninger for sperring av bortkomne håndterminaler - Når ansatte oppdager at håndterminalen er borte skal de varsle umiddelbart - Virksomheten skal sørge for at håndterminalen blir sperret umiddelbart - Virksomhetsleder skal gi opplæring i prosedyre ved tap av håndterminal - Virksomheten skal ha et system for oppbevaring av håndterminalene som gjør det enkelt å se når en enhet mangler - Håndterminalene skal oppbevares innelåst på kontoret når den ikke er i bruk	1*3=3
4.	håndterminalen får ikke logget seg på Gericia fordi:	Ansatte får ikke tilgang til nødvendige helseopplysninger, får ikke	3	3	9	Driftsleverandørene har overvåkning på databasen og	1*3=3

Risiko og sårbarhetsanalyse håndterminaler

Nr	Hendelse / trussel Årsak	Konsekvens	S	I	Total Risiko	Tiltak	Tot. risiko etter tiltak
	- Databasen er nede - Gatewayen er nede - MDA er nede - Radiusserver er nede - Manglende mobildekning	dokumentert, og helseopplysninger er ikke oppdaterte				gatewayen, radiusserver og MDA-nettverket - Når håndterminalen ikke fungerer skal leder eller kontaktperson varsles - Hvis database eller gateway er nede varsler leder/kontaktperson Helseetaten v/Prosit - Hvis det ikke oppnås kontakt med Gerica ved bruk av håndterminalen må backuprutiner iverksettes	
5.	Ansatte får ikke logget seg på Gerica fordi: håndterminalen er ødelagt	Ansatte får ikke tilgang til nødvendige helseopplysninger, får ikke dokumentert, og helseopplysninger er ikke oppdaterte	2	3	6	- Virksomheten skal ha ekstra håndterminaler tilgjengelig slik at de ansatte kan ha med seg en av disse ut på oppdrag - Leder eller/kontaktperson varsles slik at håndterminalen blir sendt til reparasjon	2*2=4
6.	Ansatte får ikke logget seg på Gerica fordi: - håndterminalen har låst seg - Ikke er tilstrekkelig ladet	Ansatte får ikke tilgang til nødvendige helseopplysninger, får ikke dokumentert, og helseopplysninger er ikke oppdaterte	2	3	6	- Ansatte skal ha fått opplæring i hvordan håndterminalen kan resettes ved å trykke på resetknappen - Ansatte skal ha fått opplæring i hvordan håndterminalen skal	2*1=2

Risiko og sårbarhetsanalyse håndterminaler

Nr	Hendelse / trussel Årsak	Konsekvens	S	I	Total Risiko	Tiltak	Tot. risiko etter tiltak
						settes i ladestasjonen og hvordan man kan sjekke batteristatus - Leder/kontaktperson skal følge med på tilstanden til håndterminalen ved bruk av administrasjonsverktøyet - Virksomheten skal ha ekstra håndterminaler tilgjengelig slik at de ansatte kan ha med seg en av disse ut på oppdrag	
7.	Ansatte får ikke logget seg på Gericia fordi: Feil med innstillinger på håndterminalen	Ansatte får ikke tilgang til nødvendige helseopplysninger, får ikke dokumentert, og helseopplysninger er ikke oppdaterte	2	2	4	- Hvis det er feil på håndterminalen kan kontaktperson i virksomheten feilsøke - håndterminalen sendes til leverandør for reparasjon / retanking - I spesielle situasjoner kan Prosit bistå	2*1=2
8.	Ansatte får ikke logget seg på Gericia fordi: - Den ansatte benytter feil brukernavn eller passord - Husker ikke koden til håndterminalen	Ansatte får ikke tilgang til nødvendige helseopplysninger, får ikke dokumentert, og helseopplysninger er ikke oppdaterte	2	2	4	- Leder skal sørge for at den ansatte får tilstrekkelig oppfølging og opplæring - Virksomheten skal ha intern brukerstøtte som kan bistå den ansatte	2*1=2

Risiko og sårbarhetsanalyse håndterminaler

Nr	Hendelse / trussel Årsak	Konsekvens	S	I	Total Risiko	Tiltak	Tot. risiko etter tiltak
9.	Ansatte bruker ikke håndterminalen i sitt daglige arbeidet pga manglende opplæring og for mange tekniske utfordringer	Helsehjelpen blir ikke tilfredsstillende dokumentert	2	3	6	- Ansatte gis opplæring og følges opp i bruk av Gerica lokalt - Ledelsen følger opp bruken - Brukerstøttesystem - Bedre stabilitet gjennom ny anskaffelse av enheter og ny programvare med kryptert mellomagring	1*3=3
10	Feil eller dårlig funksjonalitet i GMP (Gerica mobil pleie)	Helsehjelpen blir ikke tilfredsstillende dokumentert	2	2	4	- Feil rettes i henhold til vedlikeholdsavtale med leverandør ut fra kritikalitet - Melde endringsønsker til leverandør - Ny versjon av GMP med forbedret funksjonalitet	1*2=2
11	Manglende lederforankring	Helsehjelpen blir ikke tilfredsstillende dokumentert	2	2	4	Byrådsavdelingen følger opp de bydelene som ikke bruker enhetene som forutsatt. Tiltaket iverksettes etter at nye enheter og ny programvare (GMP) er tilgjengelig	1*2=2
12	Kvalitet på dokumentasjonen blir for dårlig fordi ansatte ikke har fått tilstrekkelig opplæring	Helsehjelpen blir ikke tilfredsstillende dokumentert	2	2	4	Virksomhetene pålegges å gi tilstrekkelig opplæring	1*2=2

Risiko og sårbarhetsanalyse håndterminaler

Risikomatrise

Risikomatrise før iverksetting av tiltak:

Innvirkning → ↓ Sannsynlighet	Liten (1)	Moderat (2)	Stor (3)	Katastrofal (4)
Lav (1)				
Moderat (2)		7,8,10,11,12	5,6,9	
Høy (3)		2	3,4,	
Svært høy (4)			1	
Akseptabel risiko	7,8,10,11,12			
Ikke akseptabel risiko	1,2,3,4,5,6,9			

Risikomatrise etter iverksetting av tiltak:

Innvirkning → ↓ Sannsynlighet	Liten (1)	Moderat (2)	Stor (3)	Katastrofal (4)
Lav (1)		10,11,12	1,9,	
Moderat (2)	6,7,8	2,5		
Høy (3)	3,4			
Svært høy (4)				
Akseptabel risiko	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12			
Ikke akseptabel risiko				